

У Х В А Л А
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Воробей Юрія Федоровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини другої статті 303 Кримінального процесуального кодексу України

м. К и ї в
16 жовтня 2019 року
№ 278-2(І)/2019

Справа № 3-268/2019(6214/19)

Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України у складі:

Мельника Миколи Івановича – головуючого, доповідача,
Саса Сергія Володимировича,
Тупицького Олександра Миколайовича,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Воробей Юрія Федоровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини другої статті 303 Кримінального процесуального кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Мельника М.І. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Воробей Ю.Ф. звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням щодо перевірки на відповідність частині першій статті 8, частинам першій, другій статті 55, статті 64, частині третій статті 124,

частині першій статті 129 Конституції України (конституційність) частини другої статті 303 Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України), якою передбачено, що „скарги на інші рішення, дії чи бездіяльність слідчого або прокурора не розглядаються під час досудового розслідування і можуть бути предметом розгляду під час підготовчого провадження у суді згідно з правилами статей 314–316 цього Кодексу“.

З аналізу змісту конституційної скарги та долучених до неї копій судових рішень вбачається таке.

Під час досудового розслідування Воробей Ю.Ф. як потерпілий подав слідчому слідчого відділу Баранівського відділення поліції Новоград-Волинського відділу поліції Головного управління Національної поліції в Житомирській області (далі – слідчий) та прокурору Новоград-Волинської місцевої прокуратури (далі – прокурор) клопотання про виконання процесуальних дій, в якому просив змінити кваліфікацію дій Нікітчина О.О., вчинених щодо Воробей Ю.Ф., з кримінального правопорушення, передбаченого частиною першою статті 125 Кримінального кодексу України (далі – КК України), на кримінальне правопорушення, передбачене частиною другою статті 161, частиною другою статті 15, пунктом 14 статті 115 КК України. Слідчий та прокурор постановами від 30 червня 2017 року відмовили у задоволенні вказаного клопотання.

До Баранівського районного суду Житомирської області надійшов обвинувальний акт у кримінальному провадженні по обвинуваченню Нікітчина О.О. у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого частиною другою статті 125 КК України, затверджений прокурором. Воробей Ю.Ф. як потерпілий подав скаргу в порядку, передбаченому частиною другою статті 303 КПК України, на постанову слідчого від 30 червня 2017 року та заявив клопотання про повернення обвинувального акта прокурору як такого, що не відповідає вимогам КПК України. Баранівський районний суд Житомирської області, розглянувши у підготовчому відкритому судовому засіданні кримінальне провадження по обвинуваченню Нікітчина О.О., ухвалою від 17 жовтня 2017 року в задоволенні скарги та клопотанні Воробей Ю.Ф. відмовив.

Баранівський районний суд Житомирської області вироком від 16 травня 2018 року, залишеним без змін ухвалою Апеляційного суду Житомирської області від 25 липня 2018 року, визнав Нікітчина О.О. винуватим у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого частиною другою статті 125 КК України, і призначив йому покарання у виді 160 годин громадських робіт, цивільний позов Воробєя Ю.Ф. задовольнив частково.

Верховний Суд постановою від 3 липня 2019 року касаційну скаргу Воробєя Ю.Ф. залишив без задоволення, а ухвалу Апеляційного суду Житомирської області щодо Нікітчина О.О. – без зміни та у мотивувальній частині цієї постанови зазначив, що положення частини другої статті 303 КПК України „не містять імперативної вимоги щодо обов’язкового розгляду по суті будь-яких скарг у підготовчому судовому засіданні, а лише вказують на можливість такого розгляду з урахуванням завдань підготовчого провадження, повноважень суду та з дотриманням правил, передбачених статтями 314–318 КПК (зокрема, на це указує використане законодавцем формулювання „можуть бути предметом розгляду“, а не „розглядаються“ чи „підлягають розгляду“ тощо, а також пряме відсилання до правил статей 314–316 КПК)“.

Суб’єкт права на конституційну скаргу стверджує, що положення частини другої статті 303 КПК України „позбавлені ясності, чіткості та однозначності“ та „надають можливість суду на власний розсуд приймати рішення про розгляд скарги по суті чи про залишення її без розгляду, що робить вказаний механізм захисту прав і свобод людини ілюзорним і створює сприятливу атмосферу для зловживання або недобросовісності як з боку суду, так і з боку державних органів, рішення, дії чи бездіяльність яких підлягають судовому контролю“. Застосування в остаточному судовому рішенні у справі автора клопотання оспорюваних положень КПК України, на його думку, „нівелювало ефективність засобу правового захисту, гарантованого статтею 55 та частиною другою статті 28 (у системному зв’язку з її статтею 3) та частиною другою статті 24 Конституції України“.

2. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить з такого.

Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ у конституційній скарзі зазначається обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга вважається прийнятною за умов її відповідності вимогам, передбаченим, зокрема, статтею 55 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

Аналіз конституційної скарги дає підстави для висновку, що, стверджуючи про неконституційність частини другої статті 303 КПК України, суб'єкт права на конституційну скаргу фактично не погоджується з судовими рішеннями, ухваленими у справі, в якій він був потерпілим, щодо застосування частини другої статті 303 КПК України. Однак незгода з судовими рішеннями не може вважатися обґрунтуванням неконституційності оспорюваного положення КПК України (ухвали Другого сенату Конституційного Суду України від 6 червня 2018 року № 17-у(II)/2018, від 6 червня 2018 року № 18-у(II)/2018).

Крім того, автор клопотання стверджує, що формулювання „можуть бути предметом розгляду“, яке міститься в частині другій статті 303 КПК України, на противагу імперативним формулюванням, вказує на те, що „законодавець відніс питання щодо розгляду по суті поданої скарги на процесуальне рішення слідчого та прокурора до сфери дискреційних повноважень суду“. Зазначене, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, „звільняє суд від обов'язку розглянути по суті подану скаргу і тим самим дозволяє вирішити це питання на власний розсуд“. Фактично автор клопотання висловлює незгоду із законодавчим регулюванням порядку судового розгляду скарг на окремі процесуальні рішення слідчого та прокурора під час підготовчого провадження у суді згідно з правилами статей 314–316 КПК України, що не є обґрунтуванням тверджень щодо невідповідності Конституції України

оспорюваних положень КПК України у розумінні вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Отже, суб'єкт права на конституційну скаргу не дотримав вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 150, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 61, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Воробєя Юрія Федоровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини другої статті 303 Кримінального процесуального кодексу України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ця Ухвала є остаточною.

**ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**